

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1323
Tarih: 06-03-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de kadın sığınaklarının koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılması ve istatistiklerin çıkarılması, bu alanda mücadele veren kadın kurumlarıyla birlikte çalışarak daha etkin aile içi şiddetle mücadele araçlarının geliştirilmesi, mevcut yasaların uygulanabilir olabilmesi için alınması gerekli önlemlerin tespit edilmesi ve AB standartlarında kadın sığınaklarının açılabilmesi amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Çağlar DEMİREL
HDP Grup Başkanvekili
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Türkiye’de kadına yönelik aile içi şiddetle mücadele, kadın örgütlerinin ve feminist kadınların özgürlük ve eşitlik mücadelelerinde en öncelikli gündemlerinden biridir. Aile içi kadına yönelik şiddet, erkek egemen zihniyetin ve kapitalist sistemin bir sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadınların mücadeleleriyle, erkek şiddetinin görünür kılınması ve kadınların erkek şiddetinden korunmasına yönelik mekanizmaların kurulmasında önemli kazanımlar elde edilmiştir. Bu sayede şiddete maruz kalan kadınlar için sığınakların açılması ve şiddetle mücadele için destek mekanizmalarının oluşturulması kamunun temel bir görevi haline gelmiştir. Avrupa ülkelerinde 1970’lerde açılan kadın sığınakları, kadınların mücadeleleri sonucunda Türkiye’de 1990’larda açılabilmiştir.

AB ülkelerinde her 8-10 bin nüfusta bir açılan kadın sığınaklarında, feminist bakış açısının yerleştiği ve aile içi şiddetle mücadelede sığınakların önemli bir rolü olduğu görülmektedir. Avrupa Kadına Yönelik Şiddet Merkezinin verilerine göre, Türkiye 44 ülke içerisinde kadın nüfus başına düşen kadın sığınakları sayısı ve yeterlilik açısından 23. sırada yer almaktadır. Hollanda, İspanya gibi ülkelerde her 3 bin nüfusa bir sığınma evi düşerken, Türkiye’de toplam sayı 86’dır. Ancak var olan ve özellikle belediyelere bağlı sığınakların çalışma niteliklerinin çok sorunlu olduğu, sadece “koruma” sağlama yönünde olduğu, gerekli sosyal çalışmaların yapılmadığı görülmektedir. Dolayısıyla kadınlar sığıntan çıktıktan sonra yine şiddet dolu yaşantılarına geri dönmektedirler. Bir diğer sorun alanı, sığınaklarda kadınların yaşadığının gizli tutulması gerekirken, polis ya da savcı şiddet uygulayan eşlere bilgi verebilmektedir. Ancak bu konuda karakollarda, kaymakamlarda ve diğer devlet kurumlarında tutanakların tutulmadığı dolayısıyla sağlıklı istatistiklerin çıkarılmadığı dolayısıyla sığınak talebinin tespit edilmesi için resmi verilerin eksik olduğu bilinen bir gerçektir.

Kadını şiddetten korumak için açılan sığınakların aile kurumuna zarar verebileceği anlayışı ne yazık ki sığınakların yaygınlaşması ve aile için şiddetle mücadelenin önünde duran en büyük engellerden biridir. AKP, bakanlıklardan, yasalara kadar her alanda kadını birey olarak değil, ailenin bir parçası olarak görmesi, dolayısıyla kadının güçlendirilmesinden ziyade “aile” kurumunun korunması yönündeki politikaları aile içi şiddeti daha da meşrulaştırmaktadır. Bu anlayışın ürünü olarak yasalarda 50 bin nüfusun bulunduğu her yerde bir kadın sığınma evi açmakla yükümlü olan devlet bunu yerine getirmemektedir. Ayrıca yasalar çıkarılırken ciddi altyapı çalışmalarının yapılmaması ve bütçe ayrılmaması gibi sıkıntılar mevcuttur.

Kadınların şiddetten korunması ve sonrasında tekrar şiddet sarmalına dönmemeleri için geçici barınma, çocuklarına bakabilme, can güvenliğinin sağlandığı bir ortamda hayatını devam ettirebilme ve ekonomik olarak ayakları üzerinde durabilme imkânlarının sağlanması şiddetle mücadelede çok önemli gereksinimlerdir. Bu alanda çalışan ve önemli deneyimlere sahip Mor Çatı Kadın Sığınakları Vakfı’nın kurumlarına yapılan başvurulara göre başvuran her 4 kadından 1’i sığınak talep etmektedir.

Aile içi şiddete maruz kalmış kadınlara koruma sağlanması devletin temel bir görevi iken Türkiye’de 2015 yılında en az 303 kadın öldürüldü. Her 10 kadından 4’ünün şiddet gördüğü, her gün ortalama 5 kadın cinayetinin işlendiği bir ortamda, devletin sığınma evlerini şiddetle mücadelede önemli bir araç olarak görüp gerekli politikaları oluşturması

gerekmektedir. Bu bağlamda Türkiye’de kadın sığınaklarının koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılması, bu alanda mücadele veren kadın kurumlarıyla birlikte çalışarak, daha etkin aile içi şiddetle mücadele araçlarının geliştirilmesi, mevcut yasaların uygulanabilir olabilmesi için alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi, AB standartlarında kadın sığınaklarının açılabilmesi ile sonrasında kadınların can güvenliğinin korunabilmesi için gerekli çalışmaları yürütecek bir araştırma komisyonu kurulmasını önermekteyiz.